

บทบรรณาธิการ

EDITORIAL

ขวัญของข้าราชการกับความมั่นคงของชาติ¹

... เราจะปล่อยให้สังคมเดินไปตามมีตามเกิด แล้วยังหวังให้การพัฒนาประเทศก้าวไปโดยรวดเร็วทันใจนั้น ย่อมเป็นความคิดหวังที่เลือนลหาย เราคงพร้อมที่จะร่วมกันสร้างสังคมที่ส่งเสริมสนับสนุนพลังและเกียรติภูมิของเอกชน สังคมนี้อือธรรมสังคม หรือสังคมแห่งความเป็นธรรม ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานของพุทธปรัชญาที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ ในการครองชีวิตในโลก สังคมนี้อาจเปิดโอกาสให้ประชาชนคนไทยทุกคนได้รับการศึกษาทัดเทียมกัน ให้โอกาสเสมอกันแก่ทุกคนที่จะก้าวหน้าในหน้าที่การงานตามความสามารถไม่ว่าผู้นั้นจะมาจากหมู่ชนชั้นใดหรือสกุลใด เราคงสร้างสังคมที่ยอมให้วิชาอยู่เหนือวิชา แต่เป็นสังคมที่ไม่ปล่อยให้วิชาเป็นเครื่องคทาหรือกำบัง เพื่อเอาเปรียบรังแกผู้ด้อยความรู้ ในสังคมนี้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองให้ความร่มเย็นเป็นสุขแก่ผู้อยู่ในความปกครอง ในสังคมนี้ ทหาร ตำรวจ และพลเมืองทั่วไปมองกันด้วยสายตาของมิตร ที่สำคัญยิ่งก็คือเป็นสังคมที่ไม่ยกย่องเงินหรือพลังที่เกิดจากเงินฉาบฉวย ธรรมสังคมย่อมไม่ปล่อยให้กระเบื้องขึ้นมาเฟื่องฟูลอย และปล้นยักให้น้ำเต้าน้อยต้องถอยจม

แต่ก่อนที่เราจะมาถึงเป้าหมายใหญ่นี้ สมแห่งการเปลี่ยนแปลง คำที่เราได้ยินกันบ่อยครั้ง ได้พัดโกรกมาแล้วและก็ยังจะต้องโหมกระพืออยู่ต่อไป รัฐบาลที่เห็นการณ์ไกลย่อมถือเป็นหน้าที่ที่จะเตรียมการไว้ให้พร้อม เพื่อป้องกันมิให้ล้มเหลวกลายเป็นสลาตันหรือพายุร้ายได้ แต่หากด้วยเหตุผลอันใดก็ดี สมแห่งการเปลี่ยนแปลงได้กลายเป็นมรสุมหรือพายุกล้าแล้ว รัฐบาลที่ดีก็จะต้องเตรียมวางแผนและมาตรการล่วงหน้า เพื่อสร้างกำลังของชาติไว้รับกำลังลมได้²

1 ผู้ร่วมให้ข้อคิดเห็นแก่บทบรรณาธิการนี้ได้แก่ ดร. จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ แสง รัตนมงคลสมศ เศรษฐพร กุศริ์พิทักษ์ และณัฐพล จันไชย

2 เรขู สุวรรณสิทธิ์, "คาน้ำ", ใน สำนักงบประมาณ, "ผลงานของรัฐบาล จอมพลถนอม ถิคดีจอร์ เป็นเอกสารรัฐมนตรี" (พระนคร : สภากรณียาขสงแห่งประเทศไทย จำกัดสินไซ) (แผนกการพิมพ์), 2511, หน้า 9.

ลมแห่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้นคงจะพัดแรงขึ้น และคงจะเป็น อุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายใหญ่ คือ ธรรมสังคมอยู่ด้วย เพราะทุกวันนี้เรามากจะได้ยินได้ฟังการกล่าวขวัญเป็นห่วงเป็นใยบ้านเมืองหนาหูขึ้น ไม่ว่าจะเป็นจากการพูดคุยกัน จากบทความและคำถาม คำตอบ คำวิจารณ์ในหนังสือพิมพ์ การประชุมบรรยายหรือสัมมนา การประชุมรัฐสภา บทความทางวิชาการ จากการให้สัมภาษณ์แก่สื่อมวลชนต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งจากนวนิยายชีวิต เรื่องที่กล่าวถึงก็มีตั้งแต่เรื่องโจรผู้ร้าย ผู้ก่อการร้าย การรบในประเทศใกล้เคียง การถอนตัวของสหรัฐ การขาดดุลการค้า ตลอดจนการคอร์รัปชันในวงราชการ และความไม่เป็นระเบียบบางประการในสังคม การประชุมหรือข้อเขียนเหล่านั้นก็มักจะกล่าวถึงสาเหตุและวิธีการแก้ไขต่าง ๆ นานา ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว แต่ก็ดูเหมือนจะเป็นที่เข้าใจกันทั่ว ๆ ไปว่า การที่จะนำไปปฏิบัติจริง ๆ นั้นทำได้ยาก หรือยังทำไม่ได้ผลในระยะเวลาอันใกล้นี้ และหลายเรื่องก็มักจะลงเอยกันด้วยความรู้สึกท้อถอยหมดกำลังใจ และเลิกพากันไปเอง

ถ้าเราอมรับกันว่าความรู้สึกนึกคิดดังกล่าวนี้มีอยู่จริง และมีรากฐานมาจากข้อเท็จจริงของสภาพบ้านเมืองและภัยอันตรายรอบประเทศของเราดังที่ทราบกันอยู่ทั่วไปในทุกวันนี้แล้ว ก็อาจกล่าวได้ว่าประชาชนและข้าราชการบางส่วนมีกำลังขวัญลดน้อยลง ทั้ง ๆ ที่รัฐบาลปัจจุบันก็ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหานี้มาแล้วในหลายด้าน เพื่อรับสถานการณ์ทั้งในและนอกประเทศ จึงเป็นเรื่องที่น่าห่วงใยอยู่ และน่าจะร่วมกันพิจารณากันอีกครั้งว่า สาเหตุที่แท้จริงของปัญหานี้อยู่ที่ไหน มีผลกระทบกระเทือนการพัฒนาและความมั่นคงของประเทศเพียงไร และจะมีทางแก้ไขที่อาจทำได้โดยรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์อย่างไรบ้าง หรือยังไม่มีหนทางแก้ไขใดจริงจังกามที่บางคนรู้สึกกัน

สำหรับสาเหตุของการเสื่อมขวัญของประชาชนและข้าราชการนั้น พอจะประมวลได้จากข้อเท็จจริงและข่าวสารต่าง ๆ ดังนี้

ในตำบลประชาชน มีสาเหตุมาจากการทรบหรือประสบด้วยตนเองถึงภัยอันตรายและความเดือดร้อนซึ่งมีความรุนแรงตั้งแต่การถูกระบุชร้ายต่อร่างกาย ชีวิต ทรัพย์สินโดยผู้ก่อการร้าย โจรผู้ร้าย หรือนักเลงอันธพาล การถูกกดขี่บีบคั้น หรือการปฏิบัติไม่เท่าเทียมกัน โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลหรือผู้มีอิทธิพล หรือถูกเอาเปรียบจากนายจ้าง ความผิดเคืองในการหาเลี้ยงชีพเนื่องจากธรรมชาติ หรือความแออัดในเมืองใหญ่ หรือเนื่องจากพันการศึกษาจำกัด การเปลี่ยนแปลงกฎหมาย ระเบียบซึ่งกระทบถึงการประกอบอาชีพ การที่ค่าครองชีพสูง การอยู่อาศัยอย่างผิดสุขลักษณะ การรักษาพยาบาลและบริการจำเป็นอื่น ๆ ยังมีไม่เพียงพอ หรือ

ไม่ได้รับความสะดวกจากเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่ยอมเป็น “ผู้รับใช้” หรือเห็นแก่อำมิชสินจ้างเป็นใหญ่ ความยากลำบากในการให้การศึกษาอบรมเลี้ยงดูบุตร ตลอดจนการไม่สามารถปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้แก่ข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการขัดแย้งกันในระดับผู้บริหาร นักการเมือง ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ หรือข่าวการทุจริตรายใหญ่ ๆ โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งทำให้มีการวิพากษ์วิจารณ์กันต่าง ๆ นานา หรือเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อบุคคลและรัฐบาลขึ้นมา

ในทำนองของข้าราชการ นอกจากต้องประสบกับปัญหาบางประการในทำนองเดียวกับประชาชนแล้ว ก็อาจพบกับความไม่เป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา การกล่าวหาครั้งเรียนที่ไม่มีมูล การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่มีผลกระทบต่อคนมาถึงตัวบุคคล และปัญหาจากระบบราชการได้อีกด้วย เช่น การปฏิบัติงานที่ผู้บังคับบัญชาไม่รับผิดชอบ การเสี่ยงที่จะต้องทำผิดระเบียบเพื่อให้งานสำเร็จ หรือการประคับประคองตัวให้อยู่รอดในกลุ่มที่รวมหัวกันทุจริต เงินเดือนไม่พอกับการครองชีพ ความเหลื่อมล้ำค่าสูงระหว่างคนในต่างหน่วยงานกัน ในด้านความรับผิดชอบ การเสี่ยงต่ออันตราย และผลประโยชน์ตอบแทน เป็นต้น

สภาพการณดังกล่าวมานี้ ส่วนหนึ่งเป็นปรากฏการณ์ของประเทศที่กำลังพัฒนาและของการรับวัฒนธรรมอันเข้ามา แต่อีกส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับการจัดระบบสังคมในประเทศ ไม่ว่าจะด้วยเหตุใดในสภาพเช่นนี้ ประชาชนและข้าราชการจำนวนไม่น้อยย่อมเกิดความรู้สึกขัดแย้ง (conflict) สะสมเพิ่มพูนในหลาย ๆ เรื่องทั้งที่เป็นเรื่องส่วนตัวและเรื่องของส่วนรวม และย่อมหันเหเข้าหาทางระบายออก ในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นการลดความข้องคับใจ (frustration) เราจึงได้พบได้เห็นกันอยู่เสมอถึงการทะเลาะวิวาท การใช้กำลังทำร้ายซึ่งกันและกันง่าย ๆ การคิดสุรายาเสพติดเรื้อรัง ตลอดจนการฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ทั้งในราชการเองและในชีวิตความเป็นอยู่ประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นผู้มีการศึกษาสูงหรือต่ำก็ตาม ค่านิยมที่ดี อุดมการณ์สูงส่งแต่เดิมในตัวก็ลดน้อยถอยลงเมื่อกตอยู่ในความทุกข์หรืออบายมุขมากขึ้น ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงานของแต่ละฝ่ายหย่อนลง การทุจริต การให้สินบน และอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ ก็มีตามมา ความรุนแรงในเรื่องนี้มีถึงขนาดที่ข้าราชการและประชาชนจำนวนไม่น้อยซักจะมองเห็นปัญหาสังคมเหล่านี้เป็นของธรรมดา สังคมจึงขาดอำนาจบังคับ (sanction) ลงไป เมื่อเป็นเช่นนี้เราหวังให้ข้าราชการและประชาชนเหล่านั้นหันมาคิดถึงปัญหาของส่วนรวมได้อย่างไร ยิ่งกว่านั้น บางคนก็อาจถูกหลอกหลวงชักจูง หรือเข้าร่วมกับฝ่ายทำลายชาติโดยเห็นแก่อำมิชสินจ้างได้ง่าย จริงอยู่ จากการวิจัยพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรบาง

เรื่องพบว่า การมีขวัญต่ำไม่จำเป็นต้องหมายความว่า จะมีประสิทธิภาพในการทำงานต่ำไปด้วยเสมอไป และการมีขวัญดีก็ไม่จำเป็นจะต้องได้ประสิทธิภาพในการทำงานสูง แต่เมื่อพิจารณาถึงผู้ปฏิบัติงานเป็นส่วนรวมในสังคมและความยาวนานของระยะเวลาแล้ว การมีขวัญต่ำย่อมกระทบกระเทือนถึงผลงานแน่นอน เมื่อความศรัทธาของประชาชนส่วนหนึ่งที่มีต่อข้าราชการและรัฐบาล และศรัทธาของข้าราชการที่มีต่อกันเองและต่อรัฐบาลลดลง ก็เท่ากับว่ารากฐานของความมั่นคงแห่งชาติได้คลอนแคลนลงไปแล้วด้วย

อย่างไรก็ตาม อาจมีผู้เชื่อว่าประชาชนและข้าราชการส่วนใหญ่ในปัจจุบันยังมีขวัญสูงอยู่ แม้กระนั้นก็ตามถ้าขวัญของประชาชนและข้าราชการที่เหลื่อมเสื่อมทรุดลง การแก้ปัญหาพัฒนาประเทศย่อมประสบอุปสรรคทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายและใช้เวลาเพิ่มขึ้น เพราะงานพัฒนาประเทศต้องอาศัยการผนึกกำลังทางด้าน “จิตใจ” ของ ทุกฝ่ายอยู่ด้วยอย่างมาก เมื่อเป็นเช่นนี้โครงการฝึกอบรม ข้าราชการเพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพในการทำงานย่อมได้ผลน้อยลง การที่จะหวังให้ข้าราชการตั้งกล่าวคิดพัฒนาตนเอง ย่อมเป็นเพียงความฝันลมๆ แล้งๆ ไป โครงการพัฒนาชุมชนย่อมไม่ได้รับความร่วมมือ อย่างพอเพียง การพยายามปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบราชการและวิธีปฏิบัติงานด้วยการนำเทคนิควิธีใหม่ ๆ มาใช้ หรือการพัฒนาบุคคลด้วยประการต่าง ๆ ย่อมไม่ได้รับความสนใจจากผู้ปฏิบัติหรือล่าช้าโดยผู้นำมาให้ปฏิบัติเอง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมหลายร้อย โครงการจะไม่มี การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพสูง โครงการเข้าถึงประชาชนย่อมจะไม่ได้ผลเต็มเม็ดเต็มหน่วย เพราะข้าราชการบางส่วนก็จะยังเข้าไม่ถึงแม้กับพวกเดียวกันเอง การปราบปรามการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวงย่อมไม่ได้ผลจริงจัง และที่สำคัญยิ่ง คือการปราบปรามผู้ก่อการร้าย และโจรผู้ร้ายย่อมไม่ดำเนินไปตามแผนโดยครบถ้วนสมบูรณ์ นอกจากนั้น รัฐบาลผู้บริหารเองก็จะต้องกังวลถึงความไม่สงบ เรียบร้อยที่อาจจะเกิดเพิ่มเติมขึ้นมาในอนาคตอันใกล้ เช่นการเดินขบวนเรียกร้องสิทธิบางอย่าง การขยายตัวของผู้ก่อการร้ายและโจรผู้ร้าย การพิพาทระหว่างคนงานกับนายจ้าง หรือการขัดแย้งกันระหว่างประชาชนกับฝ่ายปกครอง หรือระหว่างประชาชนกันเอง ในกรณีที่มีการปฏิบัติงานผิดพลาด และขาดความระมัดระวังของเจ้าหน้าที่ตั้งกล่าวเนื่องจากการขาดขวัญในการทำงาน เป็นต้น กล่าวโดยสรุปวัตถุประสงค์ของรัฐบาลในอันที่จะเพิ่มรายได้ ประชาชาติ และ กระจายรายได้ออกไปให้ทั่ว ถึงกันเพื่อความมั่นคงของประเทศย่อมยากที่จะสัมฤทธิ์ผล

ในเหตุการณ์เช่นนี้ งานเร่งด่วนที่รัฐบาลควรดำเนินการในปัจจุบันน่าจะได้แก่การสร้างเสริมขวัญของข้าราชการและประชาชนเป็นอันดับแรก เพราะเป็นฐานหลักที่รองรับการพัฒนาทั้งหมดและความมั่นคงปลอดภัยของประเทศซึ่งได้กล่าวมาแล้ว สำหรับบทความนี้จะกล่าวเฉพาะด้านข้าราชการ ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลแม้จะเป็นจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับประชากรทั้งหมด แต่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มหรือลดความมั่นคงของชาติโดยตรง หากข้าราชการมีขวัญดีขึ้น การปฏิบัติงานของชาติ และการบริการประชาชนย่อมมีประสิทธิภาพขึ้น ความสนับสุนนร่วมมือ และขวัญของประชาชนย่อมมีเพิ่มขึ้นด้วย แต่โดยที่การสร้างขวัญของข้าราชการเป็นงานหลายด้านที่ต้องใช้ความคึกคักประมาณ และเวลามาก จึงควรจะมีมุ่งเป็นพิเศษในบางจุดที่สำคัญก่อน โดยตั้งเป้าหมายรองไว้ ส่วนการดำเนินงานด้านอื่น ๆ ก็คงปฏิบัติไปตามเดิม ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้พุ่งไปประสานกันและมุ่งผลต่อเป้าหมายหลัก คือความมั่นคงของชาติในที่สุด เป้าหมายรองต่าง ๆ อาจกล่าวได้ดังต่อไปนี้

การแก้ไขความเดือดร้อนโดยเฉพาะข้าราชการชั้นผู้น้อยเป็นเป้าหมายรองอันดับแรกที่สำคัญยิ่ง ข้อเท็จจริงเป็นที่ทราบทั่วกันว่า ข้าราชการชั้นผู้น้อยเหล่านี้มักจะเป็นผู้ที่ต้องติดต่อกว้างไกลชิดกับประชาชนโดยตรง และมักจะมีหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับความปลอดภัย ชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนหรือความมั่นคงของชาติ ซึ่งโดยลักษณะงานและสถานการณ์บางอย่างแล้ว อาจมีความสำคัญถึงระดับที่ไม่สมควรจะใช้คำว่า “ชั้นผู้น้อย” เสียด้วยซ้ำไป หากข้าราชการดังกล่าวเงินเดือนไม่พอใช้และมีหนี้สินรุงรัง ความโน้มเอียงที่จะใช้อำนาจหน้าที่ในทางหาผลประโยชน์จะเกิดขึ้น ในขณะที่ความรับผิดชอบในหน้าที่ลดลง เมื่อพฤติกรรมเช่นนี้เกิดขึ้นมากจนไม่อาจปราบปรามได้ทั่วถึง ผู้กระทำก็ชักไม่รู้สึกละอาย และดูเหมือนจะกลับได้รับความเห็นใจจากผู้บังคับบัญชาหรือคนบางฝ่าย ประหนึ่งว่าได้มีการยอมรับกันโดยปริยายในการเพิ่มเงินเดือนให้ตนเอง ผลเสียที่เกิดขึ้นมีมากจนไม่อาจตีค่าได้เมื่อข้าราชการยอมลดค่าของตนเองลงและส่งผลไปเพิ่มทางด้านความเกลียดชัง ความรู้สึกถูกดูหมิ่นจากประชาชนและข้าราชการที่สุจริตด้วยตนเอง ตลอดจนเพิ่มความไม่พึงใจในสิ่งแวดล้อมขึ้น เราจึงต้องพิจารณาผลได้ผลเสียกันอย่างจริงจังเสียที่ ระหว่างการเสียบงบประมาณแก้ไขความเดือดร้อนของข้าราชการเพื่อส่งเสริมขวัญในการทำงานและการได้ผลงานกับการเสี่ยงประมาณโดยการรวบไหลในการปฏิบัติงานหรือโดยการใช้จ่ายปราบปรามการขยายตัวของผู้ที่ก่อการร้ายหรือโจรผู้ร้าย ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการปฏิบัติของข้าราชการผู้ขาดขวัญเหล่านี้เองไม่ว่าจะมีหรือไม่มีเจตนาโดยตรง การสูญเสีย

ประเภทหลังนั้นน่าจะมีจำนวนมากกว่ามากนัก และมีผลไปถึงการสูญเสียในเรื่องอื่น ๆ ทั้งที่ตีค่าเป็นตัวเงินได้และที่ตีค่าเป็นเงินไม่ได้อีกด้วย

การที่รัฐบาลกำลังพิจารณาปรับปรุงเงินเดือนหรือเพิ่มสวัสดิการของข้าราชการอยู่ในขณะนี้ จึงเป็นการกระทำที่ถูกต้อง แต่ทั้งนี้ต้องให้ข้าราชการทุกระดับสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเหมาะสมกับฐานะ และต้องทันต่อเหตุการณ์ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องมุ่งช่วยข้าราชการชั้นผู้น้อยที่ดองทำงานยากลำบาก งานเสี่ยงอันตราย งานติดต่อใกล้ชิดกับประชาชนเป็นอันดับแรก นอกจากการช่วยเหลือโดยรัฐบาลโดยตรงแล้ว ก็ควรสนับสนุนให้ข้าราชการตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์หรือเป็นสมาชิกสหกรณ์รูปต่าง ๆ เพิ่มขึ้น หากข้าราชการดังกล่าวมีภาระค่าใช้จ่ายหนี้สินลดลงหรือหมดไปกำลังใจจะปฏิบัติหน้าที่ย่อมเพิ่มขึ้น การไม่อุทิศเวลาให้ราชการ การแสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบย่อมลดลงเพราะความจำเป็นลดไป ทั้งเป็นเรื่องที่ต้องเสี่ยงต้องกังวลใจหรือละอายใจอยู่แล้ว ผู้ที่มีหน้าที่ต้องเสี่ยงชีวิตเพื่อชาติบ้านเมือง และประชาชนย่อมมีกำลังขวัญในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะมีผลป้อนกลับ เป็นการส่งเสริมขวัญของข้าราชการอื่น ๆ และประชาชนทั่วไปอีกด้วย การเพิ่มงบประมาณด้านนี้จึงเป็นเรื่องที่ถูกต้องตามเหตุผลความเป็นจริงและน่าจะอยู่ในวิสัยที่จะทำได้ การคำนึงแต่ในด้านการที่จะต้องใช้จ่ายเงินมาก โดยไม่พิจารณาถึงผลที่จะได้รับทั้งในแง่ของการประหยัดเงิน ผลงาน ขวัญ ตลอดจนการที่จะสามารถเข้าควบคุมมาตรฐานและจัดระบบงานได้ภายหลัง ย่อมเป็นการมองปัญหาที่แคบมากและไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาแต่อย่างใด

อนึ่ง ที่กล่าวกันว่าถึงจะเพิ่มเงินเดือนให้อีกเท่าไรก็ยอมไม่พอนั้น มีข้อคิดต่อไปว่า ในระหว่างการเพิ่มเงินเดือนหรือสวัสดิการให้เหมาะสมกับการครองชีพ กับการที่ข้าราชการอาศัยตำแหน่งหน้าที่หารายได้เพิ่มเติมเอาเองนั้น ฝ่ายหลังย่อมมีความโน้มเอียงที่จะไม่รู้จักพอมากกว่าฝ่ายแรกเป็นธรรมดาเนื่องจากมีสิ่งล่อใจเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

เป้าหมายรองประการที่สอง คือ การให้ความเป็นธรรมและความมั่นคงในงานแก่ข้าราชการเพิ่มขึ้นซึ่งก็ควรจะอยู่ในวิสัยที่จะทำได้เช่นกัน ผู้บริหารจะต้องแสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ยิ่งขึ้น โดยการเอาใจใส่ต่อการร้องเรียนขอความเป็นธรรมจากข้าราชการอย่างจริงจังเพื่อที่ข้าราชการผู้สุจริตที่ถูกกลั่นแกล้งจะมั่นคงอยู่ได้ในราชการ และมีกำลังขวัญที่จะปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวมต่อไป และจะเป็นการชมขวัญข้าราชการที่ใช้อำนาจหน้าที่ในทางไม่ถูกต้องไปในตัว กล่าวอีกนัยหนึ่งหากการกำจัดการล้างข้าราชการที่เสียยังไม่อาจทำได้ทั่วถึง ก็ขอให้ข้าราชการที่ดีได้มีภูมิคุ้มกันจากสิ่งเลวร้ายต่าง ๆ และข้าราชการกลุ่มหลังนี้แหละที่จะกลายเป็น

หลักและที่พึ่งของข้าราชการอื่น ๆ ทยอยไป ในเวลาเดียวกัน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้อื่น ก็ควรให้หัวหน้าหน่วยงานประชุมข้าราชการเพื่อชี้แจงให้ผู้ที่ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ได้ปรับปรุงตัวเสียใหม่เป็นโอกาสสุดท้าย และเป็นเพื่ออุปกรณ์แก่การดำเนินงานไปสู่เป้าหมายนี้ก็ควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสมาคมข้าราชการขึ้นเพื่อรักษามาตรฐานการทำงาน รักษาผลประโยชน์ และเพื่อคุ้มครองข้าราชการเพิ่มเติมจากกลไกบริหารที่มีอยู่แล้วในขณะนี้ด้วย

ความยากลำบากในการก้าวไปสู่เป้าหมายรองข้อนี้ประการหนึ่ง อยู่ที่ระบบราชการที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่ามีลักษณะของการปฏิบัติราชการสองมาตรฐาน ในมาตรฐานหนึ่ง ข้าราชการจะต้องยึดถือและปฏิบัติตามระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด แต่ในอีกมาตรฐานหนึ่ง ข้าราชการอาจต้องปฏิบัติงานขัดต่อระเบียบแบบแผนไปบ้างหากจะให้ได้ผลงานตามที่ผู้บังคับบัญชาต้องการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าผู้บังคับบัญชาเป็นคนที่ไม่มีหลักการ สภาพเช่นนี้ทำให้ข้าราชการที่ตั้งใจทำงานต้องอยู่ในฐานะลำบากใจ เพราะหากเกิดเรื่องขึ้นที่หลังหรือเกิดขัดใจกับผู้บังคับบัญชา ตนก็จะต้องเสี่ยงความรับผิดชอบเอาเอง ซึ่งนับว่าไม่เป็นการยุติธรรมต่อผู้ปฏิบัติงาน เพราะไม่อาจปลงใจได้แน่นอนว่าตนควรจะยึดมาตรฐานอันไหนกันแน่ ผลที่เกิดขึ้นก็คือการเสื่อมขวัญ และการทำงานชนิดเอาตัวรอดไปด้วยความไม่สบายใจ โดยที่การจะตั้งมาตรฐานชนิดที่เป็นอุดมคตินั้นเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลามาก เพราะต้องจัดระบบและมีการปฏิบัติให้เป็นตัวอย่างเหมือน ๆ กันในทุกระดับ ทั้งนี้ในชั้นนี้ จึงควรแก้ไขด้วยการผ่อนปรนแก่ผู้สุจริตโดยมองกันถึงเจตนาบ้าง การกระทำดังกล่าวนี้แม้ว่าจะขัดกับหลักการอยู่ แต่เมื่อกำหนดถึงสภาพข้อเท็จจริงแล้ว ก็จะเป็นทางให้ข้าราชการสามารถคงคติ ๆ ไว้ได้บ้างทางหนึ่ง แล้วจึงพยายามสร้างมาตรฐานที่ถูกต้องต่อไป ซึ่งจะต้องรวมถึงการจัดความเหลื่อมล้ำแตกต่างกันระหว่างข้าราชการต่างหน่วยงานกันด้วย

เป้าหมายรองประการที่สาม คือการให้ความสำคัญแก่ข้าราชการหรือให้ข้าราชการรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญต่อสังคม ปัจจุบันนี้กล่าวได้ว่าเกียรติและศักดิ์ศรีของข้าราชการได้ลดน้อยถอยลงไปมาก ส่วนหนึ่งก็เป็นเพราะการประพฤติปฏิบัติของข้าราชการเอง และส่วนหนึ่งเป็นเพราะค่านิยมทางสังคมได้มุ่งไปทางอำนาจเงินตราเป็นใหญ่ เมื่อเป็นเช่นนี้ข้าราชการบางส่วนก็ยิ่งแสวงหาผลประโยชน์โดยใช้อำนาจหน้าที่ หรือเบียดบังเวลาของราชการ โดยเลิกคำนึงถึงเกียรติและอุดมการณ์ ประชาชนก็ยังลดความนับถือและเห็นความสำคัญน้อยลงไปทุกที ส่วนทางราชการเองก็จำต้องใช้มาตรการที่หนักไปในทางลบยิ่งขึ้น เช่น การทำโทษ กักขังให้ปฏิบัติหน้าที่โดยเคร่งครัดมีขณะนี้จะลงโทษอย่างรุนแรง การตั้งกรรมการสอบสวน การให้

ชี้แจงข้อกล่าวหาร้องเรียนต่างๆ หรือการติดตามสอดส่องพฤติกรรม เป็นต้น ซึ่งแม้จะได้ผลบ้างในทางปราบปรามคนไม่ดี แต่ก็ทำให้คนที่ดีพลกยกระทบกระเทือนใจ รู้สึกว่าตนไม่มีความหมาย และลงท้ายด้วยการเสื่อมขวัญไปบ้าง

รัฐบาลจึงควรเร่งหาทางที่จะยกเกียรติภูมิของข้าราชการด้วยวิธีต่าง ๆ ทางด้านบวกเพิ่มขึ้นด้วย การสนับสนุนยกย่องผู้ที่ปฏิบัติงานดีเด่นเป็นตัวอย่างที่ดีให้เป็นที่แพร่หลายในหมู่ข้าราชการและประชาชนน่าจะเป็นวิธีหนึ่งที่ทำได้ ทั้งนี้โดยเน้นวิธีการศึกษาจากตัวอย่าง และแบบที่ดี ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่ใช้วิจัยเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างกับสหภาพแรงงานในสหรัฐ แต่ทั้งนี้ต้องควบคุมวิธีการเสนอในลักษณะที่ไม่เป็นการโฆษณาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเพื่อประโยชน์ทางการเมืองหรือส่วนตัว หากแนวความคิดดังกล่าวได้รับการส่งเสริม เราท่านก็คงจะได้เห็นได้ทราบถึงพฤติกรรมของ “นายอำเภอของประชาชน” “นายช่างคนขยัน” “นายสิบตำรวจคนซื่อ” “ข้าหลวงพ่อพระ” กันมากขึ้น ขณะนี้ หนังสือพิมพ์ได้มีส่วนช่วยทำหน้าที่นี้มาแล้วเป็นอย่างดีทั้งในด้านตีและชม ทางราชการเองก็ได้จัดให้ข้าราชการได้ชี้แจงผลงานหรือให้สัมภาษณ์ทางโทรทัศน์ วิทยูอยู่แล้ว แต่ที่แล้วมาส่วนใหญ่ยังไม่ครอบคลุมพอและยังใช้วิธีการที่เร้าความสนใจไม่ได้มากพอ วารสารของหน่วยราชการต่าง ๆ ก็ยังให้ความสนใจในค่านี้น้อยอยู่ หากเรื่องเหล่านี้ได้รับการปรับปรุงส่งเสริมให้ออกมาในรูปทำนองรายการเพื่อประชาชน สารเพื่อชุมชน โดยใช้หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้มีความสามารถและอาศัยสื่อมวลชนทุกประเภท ก็จะเป็นการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาล ข้าราชการ ประชาชน และจะทำให้เกิดบรรยากาศซึ่งผู้ที่อยู่ในเครื่องแบบหรือในตำแหน่งหน้าที่จะเพิ่มความรู้สึกในเกียรติและความรับผิดชอบของตนขึ้น สำหรับเจ้าหน้าที่ที่เสี่ยงชีวิตปราบปรามผู้ก่อการร้ายที่ไปราชการสงคราม และผู้ที่ปราบปรามโจรผู้ร้ายนั้นจะต้องได้รับเกียรติสูงและประกาศให้เป็นที่แพร่หลายจริง ๆ เมื่อผู้ที่อยู่ในเครื่องแบบ หรือในตำแหน่งหน้าที่มีกำลังขวัญสูง เครื่องแบบหรือตำแหน่งนั้นเองก็จะเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์สำหรับทั้งเจ้าตัวและประชาชนผู้ที่ขอความคุ้มครองพึ่งพาช่วยเหลืออีกด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่ปรากฏอยู่ในบรรดาประเทศที่เจริญแล้วทุกวันนี้ สำหรับในบ้านเรา ภาพของจรรยาที่ยืนปฏิบัติหน้าที่ในวันขึ้นปีใหม่ โดยมีของขวัญจากประชาชนกองอยู่ข้างๆ นั้น นับว่าเป็นภาพที่แสดงความหมายของข้อความข้างต้น ได้ดีภาพหนึ่ง

วิธีการที่จะให้ข้าราชการมีความรู้สึกถึงความสำคัญของตนเองอีกประการหนึ่ง คือการให้โอกาสและการรับฟังความคิดเห็นของข้าราชการอย่างจริงจัง ทั้งภายในหน่วยราชการเองและภายนอก ข้าราชการที่มีความรู้ความสามารถหลายคนที่ยังคงอยู่ในราชการได้กลายเป็น “อัมพาต”

ไปทางด้านจิตใจ เนื่องจากความริเริ่มของตนไม่ได้รับความสนใจ หรือกลับถูกเพ่งเล็ง การที่ทางราชการได้เปิดโอกาสให้ข้าราชการแสดงความคิดเห็นในหน้าหนังสือพิมพ์ หรือในการประชุมสัมมนาอยู่ทุกวันนี้ นับว่าเป็นการเริ่มที่ถูกต้องถูกทางและควรจะส่งเสริมต่อไป การควบคุมที่กระชั้นเกินไปกลับจะเป็นการผลักดันให้มีการระบายออกในที่ต่าง ๆ ที่จะไม่เป็นผลดีแก่ทางราชการเลย ทั้งเป็นการทำลายศรัทธาของข้าราชการและประชาชนด้วย เมื่อข้าราชการสามารถแสดงความคิดเห็นของตนได้กว้างขวางดังที่เริ่มกันอยู่บ้างแล้วขณะนี้ การรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญต่อราชการและการคำนึงถึงส่วนรวมก็จะมีเพิ่มขึ้น การเคารพเลื่อมใสพอใจกันระหว่างผู้ที่หวังดีต่อชาติบ้านเมืองด้วยกันก็จะขยายตัวขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่ความสามัคคีระหว่างกันเอง ตลอดจนการคำนึงถึงจริยธรรมและมาตรฐานที่จะช่วยกันรักษาไว้ และจะเป็นผลให้ได้รับความนิยมนับถือจากประชาชนตามมาด้วย

เป้าหมายรองประการที่สี่ซึ่งน่าจะมีความสำคัญมาก คือการให้บรรดาข้าราชการทุกฝ่าย โดยเฉพาะข้าราชการพลเรือนได้ตระหนักถึงภัยอันตรายที่มีอยู่จริงหรือที่อาจเกิดขึ้นกับชาติบ้านเมือง เป็นธรรมชาติของคนเราที่หากได้รู้หรือทำให้ตระหนักถึงภัยที่จะเกิดแก่ตนเองและส่วนรวมในระยะอันใกล้แล้วย่อมมีความรู้สึกที่จะรวมตัวกันและต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด แต่ถ้าคนเราไม่รู้ไม่เข้าใจถึงภัยอันแท้จริง ก็ย่อมจะอยู่ในความประมาท ไม่ใส่ใจ ทั้งยังอาจประพฤติปฏิบัติไปในทางที่ขัดต่อความรู้สึกของผู้ที่กำลังเสี่ยงภัยปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวมได้ อันเป็นอันตรายอย่างยิ่งในยามที่บ้านเมืองต้องการความสามัคคี และการเสียสละของทุก ๆ คน และหากมีภัยมาถึงตัวจริง ๆ แล้วการประสานงานของทหาร ตำรวจ พลเรือน และประชาชนจะต้องเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพจริง ๆ มิใช่การร่วมมือกันแบบอุตุลุดโดยขาดความพร้อมพร้อม และมีกำลังขวัญที่ไม่เพียงพอ ในสภาพปัจจุบัน ข้าราชการพลเรือนจำนวนไม่น้อยยังรู้สึกว่าภัยอันตรายยังอยู่ห่างไกลตัวอยู่ แม้ว่าบางคนจะทราบอยู่ว่า ขบวนการคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยได้เริ่มก่อหวอดมานานแล้ว หรือบางคนจะสังเกตได้จากข่าวการจับกุมคอมมิวนิสต์ว่ามีทั้งข้าราชการ ตำรวจ และทหารร่วมอยู่ด้วย ที่เป็นเช่นนี้ ส่วนหนึ่งน่าจะเป็นเพราะการไม่ได้ทราบได้เห็นข้อเท็จจริงมากพอ หรือไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือไม่คิดว่าเกี่ยวข้องกับตนในทันที ๆ และบางคนยังเกิดความไม่แน่ใจว่าภัยดังกล่าวมีอยู่จริงแค่ไหน เมื่อฟังข่าวจากหลายกระแสด้วยกัน อีกส่วนหนึ่งก็คงเป็นเพราะการไม่มีขวัญอยู่แล้วที่จะไปคิดห่วงใยอะไรนัก สภาพการณ์จึงสรุปประหนึ่งว่า ฝ่ายที่มีหน้าที่ต่อสู้ปราบปราม พัฒนา ก็ทำไป ฝ่ายที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องก็ทำงานปกติของตนไปโดยไม่มีการสนใจใยดีอะไรกันนัก

จึงเป็นเรื่องที่น่าคิดว่าทางราชการควรจะให้ข่าวความเคลื่อนไหวของฝ่ายตรงข้ามและฝ่ายเราเพิ่มขึ้นเพียงไร เท่าที่จะไม่เป็นภัยต่อการดำเนินงานปราบปราม และเท่าที่จะเป็นคุณแก่การฝึกกำลังของข้าราชการและประชาชน เพราะในขณะนี้ก็ได้มีการเปิดเผยความได้เปรียบเสียเปรียบทางประการของฝ่ายเรากันอยู่บ้างแล้วจากการให้ข่าวของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ฝ่ายต่าง ๆ หรือจากบทวิจารณ์ในหน้าหนังสือพิมพ์ทั่วไป จริงอยู่ ได้มีการดำเนินการในเรื่องนี้บางประการ เช่น การให้ข้าราชการพลเรือนเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนสงครามจิตวิทยาพร้อมกับทหารและตำรวจ การจัดให้ข้าราชการชั้นพิเศษได้เข้าศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรร่วมกับนายทหารชั้นผู้ใหญ่ การอบรมในโรงเรียนการประชาสัมพันธ์ หรือการให้ข่าวแก่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ตลอดจนการบรรยายในการประชุมหรือสัมมนาของข้าราชการหรือสมาชิกองค์การเอกชน การให้ข่าวผลการปราบปรามผู้ก่อการร้ายแก่หนังสือพิมพ์ และวิทยุโทรทัศน์ การดำเนินการเช่นนี้ได้ทำให้ข้าราชการพลเรือนได้มีโอกาสรับความรู้ถึงภัยอันตรายต่าง ๆ ของบ้านเมือง และได้มีโอกาสสนิทสนมกับทหารตำรวจและพลเรือนทำให้ได้ทราบถึงปัญหาของกันและกัน และช่วยให้มีการติดต่อประสานกันภายหลังได้บ้าง แต่จำนวนข้าราชการพลเรือนที่เกี่ยวข้องดังกล่าวก็ยังมีจำนวนน้อยมาก และส่วนใหญ่เมื่อกลับมาแล้วก็คงไม่มีโอกาสให้ประโยชน์จากความรู้ที่เรียนมาได้กว้างขวางจริงจัง อนึ่งการอบรมส่วนใหญ่ก็มักจะเน้นเฉพาะในส่วนภูมิภาคเป็นบางแห่ง จึงน่าจะถึงเวลาที่ควรคิดหามาตรการที่จะให้ข้าราชการทุกคน ได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ในปริมาณที่เหมาะสมกับระดับชั้น ให้ได้ตระหนักเพิ่มขึ้นถึงความสำคัญของการรักษาความลับตลอดจนวิธีการของฝ่ายคอมมิวนิสต์ มาตรการที่ควรใช้ได้แก่การออกอบรมบรรยายตามหน่วยงานต่าง ๆ หรือการบรรยายแทรกในการฝึกอบรมต่าง ๆ เพิ่มขึ้นตลอดจนเพิ่มการจัดสร้างภาพยนตร์ การออกเอกสารเผยแพร่ และที่สำคัญคือต้องใช้วิธีการที่น่าสนใจไม่ชวนเบื่อหน่าย ทั้งนี้ เพื่อให้ข้าราชการได้ระมัดระวังตัวในอันที่จะไม่ถูกหลอกให้เป็นเครื่องมือของฝ่ายตรงข้าม โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ซึ่งมีปรากฏมาแล้วในบางประเทศ ทั้งจะทำให้ข้าราชการเกิดความรู้สึกตื่นตัว ลดความขัดแย้งกัน รู้สึกว่าจะต้องร่วมกันขจัดภัยที่เกิดขึ้นทั้งภายในวงราชการกันเอง และภายนอก และจะเกิดกำลังขวัญขึ้นมาได้มาก

นอกจากภัยที่มองเห็นได้โดยตรงแล้ว ภัยที่มองเห็นไม่ชัดแต่จะช่วยสนับสนุนภัยโดยตรงได้มาก ได้แก่การขัดแย้งกันในระหว่างข้าราชการด้วยกันในทุกระดับ หากกรณีเกิดขึ้นในวง การที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติด้วยแล้ว ก็นับว่ามีอันตรายอย่างมหันต์

เพราะจะเป็นการอุปถัมภ์การดำเนินงานของฝ่ายตรงข้ามโดยตรง ผู้บริหารจึงควรระมัดระวังตัว
เองและตระหนักถึงภัยอันนี้ โดยดำเนินการแก้ไขตัดต้นไฟเสียอย่างจริงจัง

เป้าหมายรองประการสุดท้ายที่จะกล่าวในที่นี้คือ การให้ข้าราชการได้มีส่วนร่วมในงาน
รักษาความมั่นคงปลอดภัยของบ้านเมือง เป็นที่เข้าใจกันอยู่แล้วว่าการจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
ชอบแตกต่างกันไป ก็เพื่อให้งานเป็นระเบียบและได้ผลเป็นความสำเร็จของแผนส่วนรวม โดย
อาศัยการประสานงานกันในทางระดับ แต่เราก็ตกขอมรับกันว่า แต่ละฝ่ายที่ได้รับมอบหมาย
การงานกันไปนั้นยังไม่ได้ปฏิบัติทำงานในลักษณะประสานและได้ผลเป็นที่น่าพอใจเหมือน ๆ กัน
ทุกฝ่าย เมื่อเป็นเช่นนี้จึงได้มีความเคลื่อนไหวข้ามฝ่ายปรากฏขึ้น เช่นมีการเสนอให้ข้าราชการ
ช่วยทำหน้าที่พิทักษ์สันติราษฎร์ การเสนอให้ปรับปรุงแก้ไขอำนาจการสอบสวน ให้แก้ไขวิธีการ
ปฏิบัติต่าง ๆ ของหน่วยนั้นหน่วยนี้ ความคิดเห็นดังกล่าวนี้ไม่ว่าจะมีปัญหาในทางปฏิบัติหรือไม่
ก็ไม่ก็ตาม แต่ก็ได้แสดงถึงความห่วงใย ความคับข้องใจบางประการในหมู่ข้าราชการและประชาชน
ซึ่งหากไม่มีการดำเนินการอย่างไรเลยแล้ว ความรู้สึกขัดแย้งและความท้อแท้ใจจะมีเพิ่มขึ้น แม้
ในหมู่ข้าราชการด้วยกันเองด้วย เพราะการดำเนินงาน หรือการประพฤติปฏิบัติบางประการที่ไม่
เหมาะสมของฝ่ายหนึ่ง ย่อมทำให้ฝ่ายอื่นทั้งที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงหรือโดยอ้อมเกิดความไม่
พอใจและวิพากษ์วิจารณ์ได้ เมื่อความรู้สึกยกยาก็มีส่วนร่วมไม่ได้รับการตอบสนองผลก็จะลงเอย
ด้วยความรู้สึกที่ว่า “บ้านเมืองไม่ใช่ของเราคนเดียว” “ช่างมัน” หรือ “ต่างคนต่างอยู่” ซึ่งเป็น
สัญญาณอันตรายที่เห็นได้ชัดทีเดียว

ประเด็นจึงมีอยู่ว่า เราควรจะเสริมขวัญของส่วนตัวและส่วนรวมของข้าราชการ โดยให้
มีส่วนเข้าร่วมงานในค้ำนี้อย่างไร จึงจะไม่เป็นการก้าวก้าวและซ้ำซ้อนกัน รัฐบาลเองได้ดำเนินการ
การในค้ำประชาชนแล้วบางประการ เช่น การจัดตั้งกรมการรักษาดินแดน การจัดตั้งหน่วยอาสา
รักษาดินแดน โครงการตำรวจหมู่บ้าน การตั้งสถานีวิทยุและโทรทัศน์เผยแพร่ข่าวทางราชการ
เพิ่มขึ้น ซึ่งรวมถึงการปรับปรุงค้ำการเสนอข่าว และการออกข่าวชี้แจงข้อร้องเรียนของ
ประชาชน หรือแม้แต่การจ่ายอาวุธให้พวกชาวเขาที่จงรักภักดีต่อบ้านเมือง แต่เฉพาะในค้ำ
ของข้าราชการพลเรือนนั้น นอกจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและตำรวจที่มีหน้าที่โดยตรง เจ้าหน้าที่ที่
เกี่ยวกับการสืบราชการลับ และเจ้าหน้าที่ที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนในเขตที่มีอันตรายแล้ว เข้าใจ
ว่าข้าราชการที่เหลือส่วนใหญ่ยังไม่มีโอกาสเข้าร่วมงานค้ำนี้ เมื่อคำนึงถึงภัยอันตรายที่มีอยู่ใน
ปัจจุบัน เราจึงควรจะนึกถึงบทบาทของข้าราชการพลเรือนที่จะมีต่อการรักษาความมั่นคง
ปลอดภัยของบ้านเมืองกันได้แล้ว การให้ข้าราชการมีส่วนร่วมรู้เห็นและร่วมงานค้ำนี้กับฝ่าย

อื่นเพิ่มขึ้น การให้มีส่วนวางแผนและดำเนินการดำเนินการบำรุงขวัญในหน่วยงานของตนเอง การให้มีส่วนร่วมในการวางแผนและชักชวนความเข้าใจสำหรับยามฉุกเฉิน การจัดให้ข้าราชการสมัครเป็นตำรวจอาสาในเขตล่อแหลมเช่นที่เคยมีในระหว่างสงครามครั้งที่แล้ว การให้มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ เพิ่มขึ้น การให้เรียนรู้และร่วมวางแผนป้องกันภยันตรายของผู้ออกการร้าย แม้กระทั่งการจัดฝึกการใช้อาวุธให้แก่ข้าราชการพลเรือน เหล่านี้ น่าจะเป็นเรื่องที่ควรได้รับการพิจารณาและมีการดำเนินการที่เหมาะสมโดยไม่ล่าช้า ซึ่งนอกจากจะเป็นการเสริมขวัญและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของข้าราชการแล้ว ยังเป็นการทำลายขวัญฝ่ายตรงข้าม และใช้ประโยชน์ในการต่อต้านได้จริงอีกด้วย

จะเห็นได้ว่าเป้าหมายรองแต่ละข้อมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดมาก เพราะเมื่อข้าราชการคลายความเคียดแค้น รู้สึกว่าได้รับความเป็นธรรมและความมั่นคงในงาน และรู้สึกว่าตนมีความสำคัญเพิ่มขึ้นแล้ว ก็จะทำให้ศรัทธาและมีกำลังขวัญเพิ่มขึ้นพอที่จะคิดถึงเรื่องของส่วนรวม เมื่อยังรู้สึกตระหนกในภัยต่อชาติบ้านเมือง ได้ทราบถึงการดำเนินงานของฝ่ายเราทุกระยะ และได้มีส่วนออกความคิดเห็นหรือเข้าร่วมงานด้านใดด้านหนึ่งแล้ว ก็ยังจะเพิ่มกำลังขวัญ และมีความยึดโยงกันมากขึ้น เมื่อขวัญดี ระเบียบวินัยก็จะดีตามมา ภาวปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายรัฐบาลก็จะเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพและอาศัยจริยธรรมเป็นหลัก ประชาชน ผู้แทนปวงชนและสื่อมวลชนย่อมเพิ่มความร่วมมือและความนิยมศรัทธาเป็นเงาตามตัว ผลย่อมปรากฏในด้านความก้าวหน้าของโครงการพัฒนาทุกแขนง แม้ในโครงการด้านการป้องกันประเทศ การที่จะขยายแสนยานุภาพของกองทัพย่อมได้รับความสนับสนุนทั้งในด้านกำลังกาย กำลังใจและกำลังทรัพย์ เมื่อทุกฝ่ายร่วมมือกันในระดับสูง และศรัทธาในอุดมการณ์ประชาธิปไตยเช่นนี้ การธำรงรักษาความมั่นคงปลอดภัยของชาติซึ่งเป็นเป้าหมายหลักย่อมสัมฤทธิ์ผล ถ้าเหตุการณ์ของโลกในด้านภัยอันตรายยังไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก อนึ่ง เรายังจะได้ยินข้ออ้างกันอยู่เสมอว่า เพราะข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ทำตัวไม่ดีจึงเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีแก่ชั้นผู้น้อย การที่จะรอให้ “ผู้ใหญ่” ทุกคนทำตัวให้เป็นตัวอย่างที่ดีได้นั้น ย่อมเป็นไปได้ยาก เช่นเดียวกับการที่จะรอให้หน่วยงานอื่น เถาอย่างหน่วยงานที่หัวหน้าหน่วยทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีจนครบทุกหน่วยงาน ดังนั้น ถ้ารัฐบาลเร่งการดำเนินงานเสริมขวัญข้าราชการดังกล่าว การกระทำของรัฐบาลก็จะเป็นการแสดงออกต่อส่วนรวมโดยชัดแจ้งถึงการสนับสนุนตัวอย่างที่ดีที่มีอยู่ และถึงการปราบปรามตัวอย่างที่เลวที่ยังเหลืออยู่ เมื่อเป็นเช่นนั้น ข้ออ้างดังกล่าวข้างต้นตลอดจนการเกี่ยงกันในการปฏิบัติย่อมขาดน้ำหนักสนับสนุน เพราะได้มีการแสดงออกอย่างแน่แน่วด้วยการกระทำแล้ว

ปัจจุบันนี้ รัฐบาลก็ได้ดำเนินการในด้านเสริมขวัญประชาชนและข้าราชการอยู่แล้วในหลายด้าน แนวความคิดของรัฐบาลในการที่จะผนวกการพัฒนาการบริหารเข้าไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๓ ซึ่งจะประกาศใช้ในอีก ๒ ปีข้างหน้า ก็นับว่าเป็นสิ่งที่ชอบด้วยหลักการและเหตุผล อย่างไรก็ตาม โดยเรื่องนี้มีควมสำคัญเร่งด่วนเมื่อคำนึงถึงสถานการณ์ปัจจุบัน รัฐบาลจึงควรรวมโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมขวัญข้าราชการโดยตรง ทั้งที่มีอยู่แล้วและควรจัดทำขึ้นใหม่ ให้ประสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเสียแต่บัดนี้ โดยจัดให้มีการวางแผนประสานงาน การควบคุมการดำเนินงาน และการประเมินผลการปฏิบัติ เพื่อการปรับปรุงแก้ไขอย่างมีระบบวิธี สิ่งที่สำคัญที่สุดในเรื่องนี้ คือ จะต้องรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายด้วยใจกว้างขวาง และต้องดำเนินการให้มีประสิทธิภาพจริง ๆ มิฉะนั้น จะกลายเป็นคาบสองคมซึ่งจะทำอันตรายตัวเองได้ การดำเนินงานอย่างจริงจังเท่านั้น ที่จะเห็นอุปสรรคการบริหารงานตามโครงการพัฒนาต่าง ๆ และโครงการป้องกันประเทศที่ดำเนินอยู่ในทุกวันนี้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

ไม่มีใครต้องการจะเห็นเมืองไทย ในสภาพของลาว เวียดนาม หรือกัมพูชา กรุงเทพฯ ในสภาพของไซ่ง่อน ทุกคนยังเห็นว่าบ้านเรายังมีสภาพดีกว่าประเทศเพื่อนบ้านอีกหลายแห่ง แต่ถ้าข้าราชการและประชาชนบางส่วนยังตั้งอยู่ในความประมาท คนบางส่วนยังคงอยู่ในภาวะเสื่อมขวัญ ไม่ว่าจะมีส่วนสาเหตุมาจากข้อบกพร่องในทางบริหาร หรือแม้แต่จากการคิดเข้าใจไปเองก็ตาม ในขณะที่ข้าราชการและประชาชนที่มีขวัญดีก็有一部分หนึ่งมีกระจัดกระจายกันอยู่และยังไม่สามารถรวมกันได้เป็นกลุ่มเป็นก้อน ภัยอันไม่ปรารถนาก็อาจคืบคลานเข้ามาจนถึงตัว และเมื่อนั้นก็อาจจะสายเกินแก้ เกินกำลังที่ผู้ที่อุทิศสาหะปฏิบัติงานเพื่อชาติจะช่วยกู้สถานการณ์ไว้ได้ ผู้ที่คิดจะเอาตัวรอดก็จะเอาตัวไม่รอดไปด้วยเหมือนกัน แต่ถ้าเราแก้ไขอย่างจริงจังเสียแต่เดี๋ยวนี้ ประเทศชาติก็มั่นคงอยู่ได้ และ “ธรรมสังคม” ก็จะกลายเป็นความจริงได้สักวันหนึ่ง

ผู้เขียนเชื่อว่า ผู้ที่ได้มีโอกาสชมภาพยนตร์ส่วนพระองค์เกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินจังหวัดน่าน จะมีความรู้สึกสะเทือนใจในทำนองเดียวกันทุกคน เมื่อเห็นสภาพของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับบาดเจ็บจากการต่อสู้กับผู้ก่อการร้าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้เห็นพระราชกรณียกิจของล้นเกล้าล้นกระหม่อมทั้งสองพระองค์ที่ทรงอำนวยความสะดวกช่วยเหลือการนำผู้บาดเจ็บกลับมา โดยมีได้ทรงห่วงพระทัยต่อภยันตรายใด ๆ และผู้เขียนเชื่อว่าผู้ชมหลายคนคงรู้สึกละเอียดใจตัวเองที่

ไม่ได้มีส่วนช่วยเหลือบ้านเมืองเท่าที่ควร ความรู้สึกเช่นนี้แหละจะเป็นจุดเริ่มต้นที่จะช่วยเสริมเป้าหมายรองต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้ให้ตัวอย่างแก่ผู้บริหารและคนไทยทุกคนอย่างเห็นได้ชัดว่า การที่จะเสริมขวัญข้าราชการและประชาชนให้ได้ผลในสถานการณ์ปัจจุบันนั้น จะต้องใช้ภาวะผู้นำ ความเด็ดเดี่ยวและความเสียสละอย่างไร ทั้งการฉายภาพยนตร์เรื่องนี้ ออกเผยแพร่แก่ประชาชนก็เป็นการให้ตัวอย่างที่ดีประการหนึ่งของวิธีการที่จะเสริมสร้างขวัญยิ่งกว่านั้น ภาพยนตร์เรื่องนี้ยังได้ให้แนวคิดที่มีคุณค่ายิ่งแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนในการที่จะดำเนินงานต่อไปให้บรรลุเป้าหมายหลักคือความมั่นคงของชาติ เมื่อพิจารณาถึงว่าอะไรคือสิ่งที่สามารถยึดโยงขวัญของประชาชนและข้าราชการอยู่ได้ในทุกวันนี้

อาชวัน วายวานนท์

วารสารสังคมศาสตร์
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เป็นวารสารวิชาการ ทางรัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์และสังคมวิทยา ออกรายสามเดือน
ในเดือนมกราคม เมษายน กรกฎาคม และตุลาคม

ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ เมษายน ๒๕๑๓

Vol. VII No. II April 1970

- | | |
|--|---------------------|
| — วุฒิสมาชิกฟูสไบร์ท์กับสัมพันธภาพไทย-สหรัฐ | มนตรี เจนวิทย์การ |
| — ความช่วยเหลือจากต่างประเทศนั้นล้มเหลว ? | อิสระ สุวรรณกุล |
| — พลวัตที่สามในวงการเมืองโลก | กระมล ทองธรรมชาติ |
| — Asian Power Relations : A Decade of Transformation | Sarasin Viraphol |
| — ข้อคิดและปัญหาบางประการของโลกคอมมิวนิสต์ | จรัญ สุภาพ |
| — การพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศญี่ปุ่นในระยะเริ่มแรก | เกษมศักดิ์ แสนโกชน์ |
| — Limitation on China's Sovereignty | Kusuma Snitvongse |
| — หนังสือ | |
| — จดหมายเหตุ | |

จำหน่ายปลีกเล่มละ ๘ บาท ที่แผนกตำรา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นิสิตนักศึกษา เล่มละ ๕ บาท จากอาจารย์ผู้แทนจำหน่ายในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

วารสารการบริหาร (Journal of Administration)

เป็นวารสารของแผนกวิชารัฐประศาสนศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์
 ประการสำคัญเพื่อเผยแพร่วิชาการสาขาการบริหารทั่วไป การบริหารงานบุคคลและการบริหาร
 งานคลัง ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับรัฐกิจและวิสาหกิจทั่วไป มีกำหนดวางตลาดปีละ 4 ฉบับ ใน
 เดือน พฤศจิกายน กุมภาพันธ์ พฤษภาคม และสิงหาคม อัตราค่าสมาชิกปีละ 15 บาท (รวม
 ค่าส่ง) นิสิตนักศึกษาที่มีอาจารย์รับรองปีละ 10 บาท การส่งธนาณัติหรือเช็คไปรษณีย์ สั่งจ่าย
 อาจารย์ ดิน ปรชัยพฤกษ์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ 6 ณ ที่ทำการ
 ไปรษณีย์ปทุมวัน สำหรับฉบับที่สอง ปีที่สอง กุมภาพันธ์ 2513 มีบทความดังนี้

เกษม สุวรรณกุล	หัวหน้ากับความเสื่อมขององค์การ
บุญวัฒน์ วิสกุล	บุคคลสองประเภทที่น่าสนใจในองค์การ
สมพงศ์ ชูมากุล	การบริหารงานบุคคลข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศ
พัทธา สายหู	มนุษย์สัมพันธ์
รณรงค์ นพคุณ	ระบบบริหารข้าราชการพลเรือนของประเทศญี่ปุ่น
<i>A.M. Burnett</i>	<i>Thinking By Numbers</i>
จุมพล ศรีสติยากร	อำนาจในการบริหารและปฏิบัติงาน

มีจำหน่ายปลีกที่แผนกตำรา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะรัฐศาสตร์ มหา-
 วิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย แผนกตำราคณะแพทยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สหกรณ์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สหกรณ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 เชียงใหม่ แผนกตำรา แผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหา-
 วิทยาลัย และร้านศรีเกษิตสยาม

จุลสาร ชุดเบื่องหลังเหตุการณ์ปัจจุบัน

เป็นจุลสารรายเดือนเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจ และการเมืองปัจจุบัน จัดทำโดยแผนก
วิชาการต่างประเทศและการทูต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีอาจารย์
กุศลดา เกษบุญชู เป็นบรรณาธิการ

ผู้ที่สนใจจะบอกรับสมาชิกปีที่ 2 (ตั้งแต่เล่ม 13-24) ได้ที่อาจารย์ กุศลดา เกษบุญชู
คณะรัฐศาสตร์ โดยส่งค่าสมาชิก 12 บาท ทางธนณัติ หรือเช็คไปรษณีย์ ส่งจ่าย ป.ณ.
ปทุมวัน

จุลสารที่ยังมีเหลือจำหน่ายอยู่ มีอยู่ดังนี้ คือ

- เล่ม 4 ปัญหาของระบบการเงินระหว่างประเทศปัจจุบัน โดยอาจารย์ ดร. ฉัตรทิพย์ นาถสุภา
- เล่ม 7 การเจรจาที่ปารีส โดย สุมิตรา อมราชน
- เล่ม 9 พรรคคอมมิวนิสต์อินโดนีเซีย โดย อาจารย์ อรณี นวลสุวรรณ
- เล่ม 10 ออสตราเลียกับเอเชียอาคเนย์ โดย อาจารย์ อิศระ สุวรรณผล
- เล่ม 11 วิกฤตการณ์ในลาว โดย สุมิตรา อมราชน
- เล่ม 12 วิกฤตการณ์ชายแดนระหว่างจีนคอมมิวนิสต์และรัสเซีย โดย อาจารย์ วิมล ไกรฤกษ์
- เล่ม 13 ความเสื่อมของเดอโกลและ การเลือกตั้งประธานาธิบดีคนใหม่ โดย อาจารย์ ประทุมพร เหล่าวานิช
- เล่ม 14 อัตราแลกเปลี่ยนของไทย โดย อาจารย์ ดร. ฉัตรทิพย์ นาถสุภา
- เล่ม 15 ทหารกับการเมืองปากีสถาน โดย อาจารย์ ดร. สุจิต บุญบงการ
- เล่ม 16 การถอนทหารสหรัฐออกจากไทย โดย พันศักดิ์ วิญญรัตน์
- เล่ม 17 สมัชชาใหญ่สหประชาชาติ โดย อาจารย์ ประทุมพร เหล่าวานิช
- เล่ม 18 รัฐบาลและปัญหาของชาวเยอรมันหลังการเลือกตั้ง 1969 โดย อาจารย์ ดร. สุจินต์ รั้งสุบุตร

ติดต่อขอได้ที่

- | | |
|-------------------------------------|-----------------------|
| 1. แผนกตำรา คณะรัฐศาสตร์ | จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย |
| 2. ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ | จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย |
| 3. แผนกธุรการ แผนกอีสระสื่อสารมวลชน | จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย |
| 4. สึกมิตสยาม สามย่าน | |

ราคาเล่มละ 1 บาท เฉพาะเล่ม 14 ราคา 2 บาท

หนังสือวิชาการของอาจารย์คณะรัฐศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความรู้เกี่ยวกับรัฐศาสตร์

เกษม ยุทธยานิน

126 หน้า 20 บาท

เป็นหนังสือความรู้เบื้องต้นในวิชารัฐศาสตร์ ประกอบด้วยบทตั้งต่อไปนี้ วิวัฒนาการของการปกครอง ความหมายของรัฐศาสตร์และวิเคราะห์ศัพท์ ทฤษฎีทางรัฐศาสตร์เกี่ยวกับที่มาของการปกครอง วิธีการศึกษาเรื่องการเมืองและการปกครอง แบบแผนการรัฐศาสตร์ในปัจจุบัน รูปการปกครอง พรรคการเมือง การเลือกตั้งและวิธีการออกเสียงลงคะแนน ประชาชนและการควบคุมรัฐบาลโดยประชาชน อำนาจอธิปไตย อำนาจบริหารและตุลาการ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการเมืองของโลก

เศรษฐกิจระหว่างประเทศประยุกต์

ประชุม ไฉมฉาย

101 หน้า 30 บาท

เป็นตำราเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่สมบูรณ์ที่สุดเล่มหนึ่งเน้นหนักทางด้านการค้าระหว่างประเทศ ประกอบด้วยบทตั้งต่อไปนี้ ข้อความทั่วไป วิวัฒนาการทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ การแก้ไขการขาดสมดุลย์ นโยบายการค้าระหว่างประเทศ และภาคผนวกเกี่ยวกับ สหภาพศุลกากร และ การค้าระหว่างประเทศโดยเสรีกับพัฒนาการเศรษฐกิจ

ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย

พระวรภักดิ์พิบูลย์

318 หน้า 27 บาท

เป็นตำราประวัติศาสตร์กฎหมายไทยซึ่งเป็นพื้นนิยมมากที่สุดเล่มหนึ่ง พิมพ์เป็นครั้งที่ 2 ประกอบด้วยบทตั้งต่อไปนี้ กฎหมายทั่วไป กฎหมายไทยโบราณ กฎหมายไทยปัจจุบัน กฎหมายตราสมดวง พระธรรมศาสตร์ กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่ง กฎหมายปกครอง พระธรรมนูญศาล และกฎหมายระหว่างประเทศ

พจนานุกรมกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

พระวรภักดิ์พิบูลย์

1020 หน้า 120 บาท

รวบรวมหัวข้อสำคัญต่างๆ ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทั้ง 6 บรรพ เรียงหัวข้อแบบพจนานุกรมง่ายแก่การค้นหาก

กฎหมายระหว่างประเทศ

นัศรทิพย์ นาถสุภา

235 หน้า 35 บาท

เป็นตำรากฎหมายระหว่างประเทศทั้งภาคสันติภาพและภาคสงครามรวมอยู่ในเล่มเดียวกัน ประกอบด้วยบทตั้งต่อไปนี้ ข้อความทั่วไป ประวัติการพัฒนา บุคคลระหว่างประเทศ สิทธิและความรับผิดชอบของรัฐ ดินแดนของรัฐและทะเลหลวง ฐานะของเอกชน องค์การของรัฐในความสัมพันธ์กับต่างประเทศ สนธิสัญญา การระงับกรณีพิพาทระหว่างรัฐ กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการทำสงคราม สงครามทางบก สงครามทางทะเลและทางอากาศ ความเป็นกลางและองค์การกลางระหว่างประเทศ

การปกครองประเทศญี่ปุ่น

เขียน ชีระวิทย์

131 หน้า 20 บาท

เป็นตำราการปกครองประเทศญี่ปุ่นเล่มเดียวที่เป็นภาษาไทย กล่าวถึงการปกครองประเทศญี่ปุ่นปัจจุบัน ประกอบด้วยบทตั้งต่อไปี้ พื้นเพของญี่ปุ่น ประชาชนกับการเมือง สถาบันการปกครอง นโยบายต่างประเทศและลู่ทางในอนาคตของญี่ปุ่น

ปัญหาการเมืองของประเทศเพื่อนบ้าน

จรูญ สุภาพ

197 หน้า 15 บาท

เป็นหนังสือเกี่ยวกับปัญหาการเมืองของประเทศอินโดนีเซีย พม่า ลาว และมาเลเซียโดยเน้นการขัดกันระหว่างประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์ในดินแดนแถบนี้

นโยบายต่างประเทศจีนคอมมิวนิสต์

เขียน ชีระวิทย์

209 หน้า 15 บาท

เป็นตำราเกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศของจีนคอมมิวนิสต์ พิมพ์เป็นครั้งที่ ๒ ประกอบด้วยบทตั้งต่อไปี้ พื้นฐานนโยบาย ลักษณะของโลกคอมมิวนิสต์ จีนคอมมิวนิสต์ กับโลกคอมมิวนิสต์ กับสหภาพโซเวียต กับประเทศที่กำลังพัฒนา กับโลกเสรี เครื่องมือส่งเสริมนโยบายต่างประเทศ : คำสั่งทหาร สรปปัญหาและลู่ทางในอนาคต

นโยบายต่างประเทศลังกา

ประทุมพร เหล่าวานิช

110 หน้า 10 บาท

เป็นหนังสือเกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศของประเทศเล็กประเทศหนึ่งในเอเชีย กล่าวถึงที่มาของนโยบายต่างประเทศของลังกา ประวัติวิวัฒนาการทางการเมืองโดยสังเขป นโยบายต่างประเทศของลังการะหว่าง ค.ศ. 1948 - 1956 นโยบายต่างประเทศของนางและนางบันดาราไนยเก ค.ศ. 1956 - 1965 ปัญหาในการดำเนินนโยบายในปัจจุบัน และความโน้มเอียงในอนาคต

นโยบายต่างประเทศอินโดนีเซีย

กรรมล ทองธรรมชาติ

113 หน้า 10 บาท

หนังสือกล่าวถึงพื้นฐานของนโยบายต่างประเทศของ อินโดนีเซีย ลักษณะและวัตถุประสงค์ของนโยบายต่างประเทศของอินโดนีเซีย นโยบายต่างประเทศของอินโดนีเซียในทางปฏิบัติ และสรุปปัญหาในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของอินโดนีเซีย และนโยบายต่างประเทศของอินโดนีเซียในอนาคต

พัฒนาการเศรษฐกิจประเทศไทย

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา

149 หน้า 20 บาท

เป็นหนังสือเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยปัจจุบัน โดยเน้นบทบาทของการค้าระหว่างประเทศในการพัฒนาเศรษฐกิจโดยเฉพาะระหว่าง ค.ศ. 1956-1965 และในบทสุดท้ายผู้เขียนได้เสนอเค้าโครงนโยบายพัฒนาการเศรษฐกิจสำหรับประเทศไทยในอนาคต

ระบบเศรษฐกิจเปรียบเทียบ

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา

65 หน้า 20 บาท

เป็นตำราที่กล่าวถึงระบบเศรษฐกิจธุรกิจเอกชน (ทุนนิยม) ฟาสซิสม์ สังคมนิยมเสรี และคอมมิวนิสต์ ทั้งในด้านรูปแบบทางทฤษฎีและระบบเศรษฐกิจที่เป็นจริงปัจจุบัน เช่นระบบเศรษฐกิจประเทศอังกฤษ ยูโกสลาเวีย สหภาพโซเวียต จีนคอมมิวนิสต์ และอินเดีย

ประชาธิปไตยและกระบวนการเมืองในประเทศไทย

พงศ์เพ็ญ ศุภนตารัย

63 หน้า 8 บาท

เป็นหนังสือที่ให้ความคิดและข้อเสนอปรับปรุงการปกครอง และการเมืองไทยปัจจุบันโดยการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายเลือกตั้งของไทย บรรจุความคิดและข้อเสนอใหม่ที่สำคัญหลายประการ

ศัพท์วิชาการทางรัฐศาสตร์

จรูญ สุภาพ

102 หน้า 24 บาท

เป็นหนังสือรวบรวมศัพท์วิชาการทางรัฐศาสตร์ในภาษาอังกฤษ 234 คำ โดยให้ความหมายอธิบายอย่างกระจ่างทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และมีประโยคตัวอย่างวิธีใช้ศัพท์เหล่านี้ในทางรัฐศาสตร์ด้วย

อารยธรรม : อดีตและปัจจุบัน

แปลโดย

(Civilization : Past and Present by T.W. Wallbank and A.M. Taylor) กุสุมา สนิทวงศ์

529 หน้า 50 บาท

เป็นหนังสือแปลจากตำราประวัติศาสตร์อารยธรรมเล่มที่เป็นที่นิยมมาก กล่าวถึงอารยธรรมของมนุษย์จากสมัยหินจนถึง ค.ศ. 1815 อย่างละเอียด นอกจากจะช่วยให้ได้ตำราเรียนแล้วยังเหมาะสำหรับศึกษาด้วยตนเองเพื่อความเข้าใจอารยธรรมของมนุษยชาติอีกด้วย

ความมั่นคงทางสังคมในสหรัฐอเมริกา

แปลโดย

(The Social Security in the United States by Charles I. Schottland)

สุพัทธรา สุภาพ

142 หน้า 35 บาท

เป็นหนังสือแปลจากตำราวิชาสวัสดิการสังคมเล่มสำคัญเล่มหนึ่ง ใช้ในการศึกษาชั้นอุดมศึกษาในสหรัฐอเมริกา ประกอบด้วยบทดังต่อไปนี้ ความนำ วิวัฒนาการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจระยะเริ่มแรกก่อนจะมีการประกันความมั่นคงทางสังคม เศรษฐกิจตกต่ำและการต่อสู้เพื่อการประกันความมั่นคงทางสังคม การประกันคนชราผู้อยู่ในอุปการะและผู้ทุพพลภาพ การประกันการว่างงาน ประชาสงเคราะห์ตามกฎหมายประกันความมั่นคงทางสังคม การสงเคราะห์ทั่วไป การประกันสังคมที่ครอบคลุมถึงอุบัติเหตุทางอุตสาหกรรม โครงการประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจสำหรับพนักงานรถไฟ ระบบการครบเกษียณอายุการทำงานของคนงานของรัฐบาล ประโยชน์ทดแทนยามทุพพลภาพและเจ็บป่วย และประโยชน์ทดแทนทหารผ่านศึก ประโยชน์ทดแทนคนงานและแผนการครบเกษียณอายุการทำงาน การประกันชีวิตแบบสมัครใจ ความหวังของการประกันความมั่นคงทางสังคมในสหรัฐอเมริกา

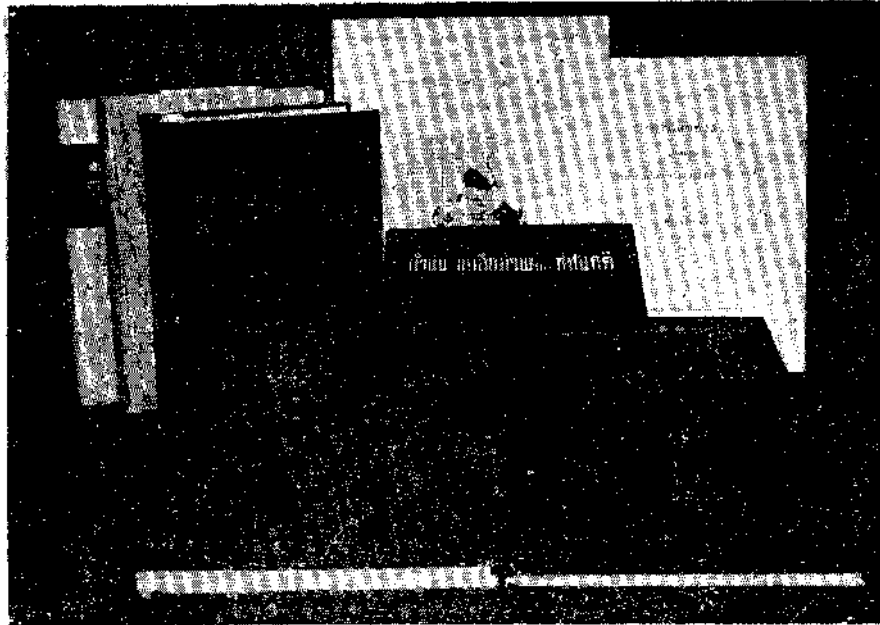
มีจำหน่ายที่แผนกตำรา คณะรัฐศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อหนังสือของแผนกเอกสารและตำรา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

1. คณะรัฐประศาสนศาสตร์, *แผนผังแบ่งส่วนราชการของรัฐบาลไทย 2506* (พระนคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2507), 26 น. 100 บาท
2. คณะรัฐประศาสนศาสตร์, *วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ ฉบับพิเศษ 2508 การบริหารราชการในส่วนภูมิภาค* (พระนคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2510), 383 น. 30 บาท
3. คณะรัฐประศาสนศาสตร์, *วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ ฉบับพิเศษ 2509 การฝึกอบรม* (พระนคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2510), 252 น. 25 บาท
4. จักรกฤษณ์ นรินทิมุงการ, *สมเด็จพระมหากษัตริย์ราชูปถัมภ์กระทรวงมหาดไทย* (พระนคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2506), 608 น. 35 บาท (ปกแข็ง 45 บาท)
5. เพ็ญศรี วายวานนท์ สุกิจ จุลละนันท์, *ประมวลระเบียบข้าราชการพลเรือน 2471—2502* (พระนคร: มงคลการพิมพ์, 2504), 254 น. 15 บาท (ลดเหลือ 12 บาท)
6. รพี แก้วเจริญ หิตยา สุวรรณชฎ, *การแบ่งเวลาปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือนไทย—ระดับนักบริหารอาวุโส* (พระนคร: สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, 2509), 183 น. 15 บาท
7. ลาวัญย์ วัชรารุ สมพิศ ยอดเสวณี, *ตรชนนีวารสารไทย 2507* (พระนคร: สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์), 184 น. 20 บาท (ปกแข็ง 30 บาท)
8. ลาวัญย์ วัชรารุ อัจฉรา ไชยาคำ, *ตรชนนีวารสารไทย 2503—2506* (พระนคร: ทำพระจันทร์, 2507), 610 น. 50 บาท (ปกแข็ง 70 บาท)
9. วิชัย เสวมาตย์, *การเลิกทาสในสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว* (พระนคร: สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, 2510), 170 น. 15 บาท
10. ลาวัญย์ วัชรารุ สมพิศ ยอดเสวณี, *ตรชนนีหนังสือพิมพ์ไทย มกราคม—ธันวาคม 2507* (พระนคร: สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2511), 710 น. 50 บาท (ปกแข็ง 70 บาท)
11. อมร รักษาสัตย์ และผู้อื่น, *บรรณานุกรมทางสังคมศาสตร์* (พระนคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2509), 278 น. 50 บาท
12. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, *ประมวลกฎหมายข้อบังคับและระเบียบของสถาบัน* (พระนคร 2509), 74 น. 10 บาท

13. ถิ่นแก้ววิชัย, กำนัน บุคคลิกภาพและทัศนคติ (พระนคร 2510), 158 น. 18 บาท
 14. พัฒนาการชนบทในประเทศไทย 45 บาท (ปกแข็ง 55 บาท)
 15. สังคมศาสตร์ 30 บาท
 16. บุญเย็น วอทอง, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง กำเนิดและความเกี่ยวข้องกับระบอบประชาธิปไตย, 15 บาท
 17. เชาว เรียงสุพรรณ, แผนผังส่วนราชการของรัฐบาลไทย, 5.00 บาท
 18. การจัดส่วนราชการ 2512 50.00 บาท
-
-



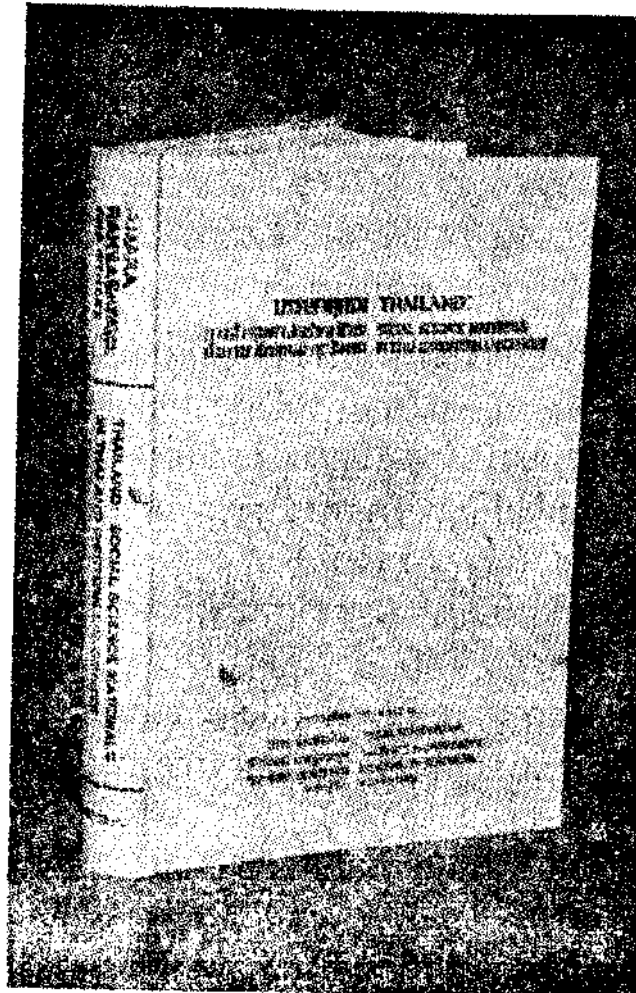
ขอแนะนำ

เอกสารค้นคว้าอ้างอิงทางวิชาการที่น่าสนใจ

- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง : กำเนิดและความเกี่ยวข้องกับระบอบประชาธิปไตย (เล่มละ 15 บาท)
- การแบ่งเวลาปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือนไทยระดับนักบริหารอาวุโส (เล่มละ 15 บาท)
- การเลิกทาสในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (เล่มละ 15 บาท)
- ก้านัน : บุคลิกภาพและทัศนคติ (เล่มละ 18 บาท)
- วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ฉบับพิเศษ 2508 การบริหารราชการในส่วนภูมิภาค (เล่มละ 30 บาท)
- วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ฉบับพิเศษ 2509 การฝึกอบรม (เล่มละ 25 บาท)
- สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพกับกระทรวงมหาดไทย (เล่มละ 35 บาท ปกแข็ง 45 บาท)
- Thai Government Its Setting, a selective annotated bibliography. (เล่มละ 100 บาท)

หนังสือเหล่านี้มีจำหน่ายที่ แผนกเอกสารและตำรา
สถาบันวิจัยและพัฒนาบริหารศาสตร์ กรุงเทพฯ 10

บรรณานุกรม หนา 278 หน้าเล่ม^๕ รวมหนังสือและเอกสารใน
สาขาวิชาด้านสังคมศาสตร์กว่าสามพันเล่ม เป็นคู่มือการค้นคว้า
ทางสังคมศาสตร์อย่างยิ่ง สะดวกแก่ผู้ใช้ แบ่งเป็น 2 ภาค
คือ ภาคภาษาไทย และภาคภาษาอังกฤษ รวบรวมและเรียบ
เรียงโดย อมร รักษาสัตย์ และผู้อื่น จำหน่ายราคาเล่มละ 50 บาท



หนังสือเล่ม^๕ มีจำหน่ายที่แผนกเอกสารและตำรา
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กรุงเทพฯ ๑ 10